

DONEER INLOGGEN

De #Lobbycratie

GISTEREN 08:00

Wapenlobby wint: Europa start militair onderzoeksprogramma

1

APACHE

Europa investeert de komende jaren in een onderzoeksprogramma naar nieuwe wapens. De kroon op het werk voor de Europese wapenindustrie, die jarenlang intensief voor een investeringsprogramma lobbyde. Apache, het Vlaamse platform voor onderzoeksjournalistiek waar FTM mee samenwerkt, maakte een reconstructie.

Donderdag 10 november 2016. In de Europese wijk in Brussel vindt de jaarlijkse conferentie van het European Defence Agency plaats, één van de belangrijkste evenementen voor Europese beleidsmakers, academici en

vertegenwoordigers van de wapenindustrie. Het gezelschap is select. Journalisten kunnen enkel binnen op uitnodiging, buitenstaanders zijn niet welkom.

Eurocommissaris voor Industrie Elzbieta Bienkowska (European's People Party – EPP) komt een lezing geven over een Europees defensieplan en over het versterken van de Europese defensie-industrie. Haar speech sluit aan op de recente 'state of the union' van Europees Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker (EPP). Daarin heeft hij het over de nood aan een EU-hoofdkwartier voor gemeenschappelijke militaire operaties en kondigt hij een Europees fonds voor militair onderzoek aan: 130 miljoen euro in de komende drie jaar. Het is weinig, zeker naar EU-normen, maar het is de aanzet naar een groter onderzoeksprogramma dat op termijn miljarden euro's belastinggeld kan kosten.

Nooit meer oorlog

Volgens Sven Biscop, docent Belgisch en Europees buitenlands beleid aan de Universiteit Gent, onderzoeker naar Europese strategie bij het Egmont Institute en als gast aanwezig op de conferentie, is het Europese onderzoeksprogramma een kwestie van noodzaak. 'Europa hinkt technologisch achterop. Er is heel weinig output op het vlak van militair onderzoek en ontwikkeling. En dat is nodig, wil Europa haar autonomie behouden. De Europese Unie is ontstaan vanuit de "Nooit meer oorlog"-gedachte, maar om die te beschermen moet je investeren in defensie. Al was het maar als afschrikkingsmiddel. Overheden moeten dat ondersteunen, omdat de markt voor defensie en bewapening zo klein is. Zonder lukt het niet.'

Bart Staes, Europarlementslid voor de Groenen, heeft er een pak bedenkingen bij. 'Het idee om Europees beter samen te werken, expertise te bundelen en te kijken naar wat de noden zijn, is zeker verdedigbaar. Maar de vraag is of we in dit geval niet de agenda volgen van een aantal grote bedrijven uit de wapenindustrie, die minder geïnteresseerd zijn in conflictpreventie en in het vreedzaam oplossen van conflicten.'

Een Europees defensieagentschap heeft onder meer als doel de Europese wapenindustrie te

SHOUTS

De opmerking van Staes houdt steek als je kijkt naar het jarenlange lobbywerk van de Europese wapenindustrie, en hoe dat geleid heeft tot een eerste, nog voorzichtig Europees militair onderzoeksprogramma. Het lobbywerk begint al vroeg, in aanloop naar de oprichting van het European Defence Agency in juli 2004. De Europese luchtvaart- en defensiebedrijven lobbyen dan voor het oprichten van een sterk Europees defensieagentschap. Dat agentschap is voorzien in de Europese Grondwet, en krijgt uitdrukkelijk tot doel onder meer de Europese wapenindustrie te versterken.

De wapenindustrie is actief betrokken bij de geboorte van het EU-agentschap. Een officieel EU-boek naar aanleiding van de tiende verjaardag citeert lobbyist Michel Troubetzkoy, die de achtergrond van het ontstaan het European Defence Agency schetst. 'De Europese defensiebudgetten gingen in de jaren '90 naar beneden, vooral in ontwikkeling en technologie. Tegelijkertijd steeg het budget dat de VS investeerde in dat domein, via zijn Defence Advanced Research Projects Agency (DARPA). Er was een Europees DARPA nodig.' Even verder zegt hij: 'In 2002 organiseerden we een diner waarop meer dan tweehonderd vertegenwoordigers van nationale parlementen en Europese politici aanwezig waren. Ik vroeg aan Valéry Giscard d'Estaing om een nieuwe politieke impuls voor de sector via een defensieagentschap te overwegen. Hij zei me dat hij de uitdaging zou aangaan.' Giscard d'Estaing was op dat moment de voorzitter van de Conventie over de Toekomst van Europa, die de eerste versie van de Europese Grondwet voorbereidde. Hoog politiek gezelschap.

Wapenprogramma

In 2011 start de Europese Commissie een Defence Task Force die nadenkt over de toekomst van de wapensector en de rol die Europa daarbij kan

spelen. Aan het hoofd staat de Franse conservatieve politicus Michel Barnier, vandaag de speciale defensieadviseur van Europees

SHOUTS

is zonder meer lovend over de wapenindustrie in Europa.

'De sector speelt een cruciale rol in de bredere Europese economie. Met alleen al in 2012 een omzet van 96 miljard euro gaat het om een grote bedrijfstak, die innovatie genereert en gericht is op hoogwaardige technologie. Het vernieuwende onderzoek in deze sector heeft belangrijke indirecte effecten gehad in andere sectoren, zoals elektronica, ruimtevaart en civiele luchtvaart en levert groei en duizenden hooggeschoolde functies op. De defensie-industrie in Europa biedt direct werk aan ongeveer 400.000 mensen en genereert nog eens 960.000 indirecte banen. Het is zodoende essentieel om deze sector te behouden als Europa een wereldwijd centrum voor productie en innovatie wil blijven. Daarom vormen maatregelen ter versterking van de concurrentiekracht van de defensie-industrie een belangrijk onderdeel van de Europa 2020-strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei.'

Niet lang daarna, in 2014, duikt het idee voor een Europees wapenprogramma voor het eerst op in een document van de Europese Commissie. De titel: *‘Naar een meer competitieve en efficiënte defensie- en veiligheidssector’*. Huidig eurocommissaris voor Industrie Elzbieta Bienkowska stelt een zestienkoppige ‘Group of Personalities’ aan om gestalte te geven aan die versterking van de defensie- en veiligheidssector. De groep van experts bestaat uit onder meer toplui van grote defensiebedrijven als MBDA, BAE Systems, Airbus, Saab Group en Finmeccanica. Niet minder dan de helft van de experts komt uit de industrie.

Op 23 februari 2016 komen de experts met hun conclusie naar buiten. Ze wijzen op de dramatisch gewijzigde situatie in Europa en de dreigingen die er zijn aan de zuid- en de oostkant van de Europese Unie. Het document draagt de ondertitel ‘The case for an EU-funded defence R&T programme’. Een pleidooi voor een Europees wapenprogramma. Dat ook het European Defence Agency een voorstander is, spreekt voor zich.

SHOUTS

De politieke invloed van de wapenindustrie in Europa is groot en gaat al een lange tijd mee. Via het European Defence Agency, maar ook de Kangaroo Group, een denktank waar heel wat Europese parlementairen lid van zijn, en waarin ook vertegenwoordigers van de wapenindustrie zitten: Marie de Saint Cheron (Safran), Henrik Vassallo (Saab Group) en Antoine Bouvier (MBDA). De groep stelt zich “de volle implementatie van de interne markt en de realisatie van een gemeenschappelijke veiligheids- en defensiebeleid in Europa” tot doel. Opmerkelijk: de Kangaroo Group is gehuisvest in de gebouwen van het Europese Parlement.

Nog een ander voorbeeld is de ‘Sky & Space Intergroup’ in het Europese Parlement, een informeel netwerk van Europese parlementsleden van verschillende nationaliteiten en partijen die 'het cruciale belang van luchtvaart en ruimtevaarttechnologieën en hun impact op de Europese burgers en economie erkennen.' Actief aanwezig in de Sky & Space Intergroup: leden van de AeroSpace Defence (ASD), de Europese koepelorganisatie voor de luchtvaart- en defensie-industrie, waar wapenbedrijven Saab Group, Safran, MBDA, Dassault, Airbus Defence & Space, Finmeccanica en ook de Belgische technologiefederatie Agoria lid van zijn.

Salamistrategie

Dat wapenindustrie en politiek zo verstrengeld zijn, is verontrustend, vinden heel wat ngo's en vredesbewegingen. Ze protesteren vandaag in

Brussel voor het gebouw waar de conferentie van het European Defence Agency plaatsvindt.

SHOUTS

Dat wapenindustrie en politiek zo verstrengeld zijn, is verontrustend

Zij vinden de investering in een Europees wapenprogramma een totaal verkeerd signaal, op een moment waarop er in allerlei budgetten gesneden wordt en er andere prioriteiten zouden moeten zijn. Lene Jacobs van Vredesactie:

'Het programma waarover het Europese Parlement binnenkort stemt, is nog maar een voorbereidend programma. De Europese Commissie stelt voor om vanaf 2021 een grootschalig programma voor defensieonderzoek op te starten ter waarde van 3,5 miljard euro voor de periode 2021-2027. Dit is een primeur. De subsidiëring van wapenonderzoek was tot nu toe altijd expliciet uitgesloten van het Europees budget. Terecht. De Europese Unie is een vredesproject. Een soft power die interne, maar ook internationale conflicten geweldloos tracht op te lossen. De militarisering van het Europees budget dreigt hier verandering in te brengen en zet het Europees vredesproject op de helling. Bovendien schort er heel wat aan de manier waarop dit onderzoeksprogramma tot stand is gekomen. Een proces dat weinig transparant is en dat werd gedomineerd door industriële belangen.'

De ngo hoopt net als Europarlementslid Bart Staes dat de militaire investering nog kan tegengehouden worden. Maar het wordt door de grote belangen en jarenlange lobby-inspanningen allesbehalve makkelijk. Staes: 'Europa hanteert de salamistrategie. Eerst maakt ze kleine bedragen vrij voor het militaire onderzoeksprogramma, zoals nu, om een opening te creëren. Eens die er is, drijven ze de investeringen gestaag op. We hebben geprobeerd om de eerste schijf investeringen tegen te houden met amendementen, maar dat is niet gelukt. Maar we geven niet op. Om allerlei

redenen is het tot nu toe onder de radar gebleven, hopelijk komt daar verandering in.'

SHOUTS

Powered by **Blendle**

Ingelogd met meijers.hans@gmail.com ▼

[DE #LOBBYCRATIE](#)

[EUROPA](#)

[BRUSSEL](#)

[JEAN-CLAUDE JUNCKER](#)

[WAPENINDUSTRIE](#)

[WAPENLOBBY](#)

GERELATEERDE ARTIKELEN

8 NOVEMBER 06:30

Trump of Clinton, Europa gaat er niet op vooruit

30 OKTOBER 13:00

Hoe Europa de achterdeur open liet staan voor aanslagen [Engelstalig]

20 OKTOBER 16:24

CETA: Brussel staat lijnrecht tegenover... Brussel

1 REACTIES

OM EEN REACTIE TE PLAATSEN MOET JE BETALEND LID ZIJN

[INLOGGEN](#)

SHOUTS

Op de hoogte blijven van ons belangrijkste
nieuws? Meld je aan voor de wekelijkse
nieuwsbrief:

[OVER FTM](#) [AUTEURS](#) [VOORWAARDEN](#) [VEELGESTELDE VRAGEN](#)

TIP DE REDACTIE

Website door:

Hosting door:

evoswitch

SHOUTS